

2 LIEPĀJAS AP2020 VIDUSPOSMA IZVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

2019. gada jūnijā tika pabeigts Liepājas AP2020 vidusposma izvērtējums, kura rezultātu kopsavilkums attiecībā uz izglītības nozari dots zemāk tekstā.

2.1 LIEPĀJAS AP2020 PLĀNOŠANAS HIERARHIJA

Liepājas AP2020 mērķu daļu nosaka Liepājas IAS2030 noteiktie stratēģiskie mērķi, kuru skaidrojums ir dots zemāk pievienotajā tabulā.

Tabula 2.1. Liepājas IAS2030 un Liepājas AP2020 mērķu daļa

Liepājas Vīzija 2030			
Liepāja ir radoša un aktīva pilsēta jūras krastā, kurā cilvēki pilnvērtīgi dzīvo izglītojas, strādā un atpūšas			
Virsmērķis			
Stiprināt Liepājas lomu un atpazīstamību starptautiskā mērogā, piesaistot pilsētai zinošus un radošus cilvēkus, investīcijas, tūristus			
		Mērķis 2030	Mērķis 2020
Attīstības virzieni	Liepājnieks	Liepāja ir labklājības pilsēta – draudzīga ģimenēm un radošiem cilvēkiem	Liepāja ir nacionālās nozīmes attīstības centrs un pilnvērtīga dzīves un darba vieta
	Dzīves vide	Liepājai ir kvalitatīva dzīves vide iedzīvotājiem un pilsētas viesiem	Liepājā ir saglabātas un atjaunotas dabas vērtības un kultūrvēsturiskais mantojums, pilsētas apsaimniekošana ir ilgtspējīga
	Ekonomika	Liepājā ir līdzsvarota un dažāda ekonomika - ražošanas un pakalpojuma nozares ir konkurētspējīgas starptautiskā mērogā	Liepājā ir stabila mazo, vidējo uzņēmumu darbība un modernizētas tradicionālās ražošanas nozare
	Sasniedzamība, atpazīstamība	Liepāja ir ērti un ātri sasniedzams attīstības centrs Baltijas jūras reģionā un starptautiskā mērogā	Liepāja ir daudzveidīgi sasniedzama Baltijas jūras reģionā

Avots: Liepājas AP2020 vidusposma izvērtējums

Liepājas AP2020 ietver:

- 4 attīstības virzienus un mērķus;
- 9 rīcībpolitikas;
- 42 tematikas;
- 200 rīcības;
- 263 investīciju projektus.

Izglītības nozares attīstības vīziju raksturo attīstības virziens “Liepājnieki un viņu labklājība”:

- mērķis – Liepāja ir nacionālas nozīmes attīstības centrs un pilnvērtīga darba un dzīves vietas;
- rīcībpolitika Nr. 1.1. – Konkurētspējīga izglītība, prasmju attīstīšana un nodarbinātības iespēju paplašināšana.

2.2 LIEPĀJAS AP2020 UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJI

Liepājas AP2020 īstenošanas kopējo ietekmi raksturo astoņi Liepājas pilsētas ilgtermiņa teritorijas attīstības rādītāji, no kuriem trīs ir demogrāfiskie rādītāji un pieci ir tautsaimniecības rādītāji. Neviens no uzraudzības rādītājiem tieši izglītības nozari neraksturo (t.i., izglītības nozares ietekme uz vairākiem rādītājiem izpaužas netieši). Zemāk pievienotajā tabulā ir dots uzraudzības rādītāju izpildes novērtējums.

Tabula 2.2. Liepājas pilsētas ilgtermiņa teritorijas attīstības rādītāju izpildes novērtējums

Rādītājs	2017. gada faktiskā vērtība*	2017. gada vidusposma normatīvā vērtība*	Novirzes amplitūda no vidusposma normatīvās vērtības
Iedzīvotāju skaits	69 180 (98,8%)	70 825 (101,2)%	-2,3%
Bērnu skaits līdz 15 gadu vecumam	11 860 (109,8%)	11 133 (103,1%)	6,5%
Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits	41 023 (96,5%)	42 857 (100,8%)	-4,3%
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedz., EUR	558,9 (80,9%)	647,3 (93,7%)	13,7%
Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedz.	39,5 (112,8%)	34,3 (97,9%)	14,2%
Iedzīvotāji, kuri maksā IIN, % no kopējā iedzīvotāju skaita	48,4% (110,1%)	44,1% (100,2%)	9,9%
Privātā sektorā strādājošo darbinieku īpatsvars, % no kopējā strādājošo skaita	77,7% (100,1%)	76,9% (99,2%)	1,9%
Pakalpojumu sfēras darbavietu īpatsvars kopējā darbavietu skaitā	64,0% (98,5%)	64,8% (99,7%)	-1,3%

Piezīmes:

1. * - iekavās dotas rādītāju faktiskās un normatīvās vērtības, kuras izteiktas relatīvi pret 2020. gada sasniedzamo rādītāja vērtību.

2. Zaļā krāsa norāda uz pozitīvu rādītāja izpildi jeb vidusposma normatīvās vērtības pārsniegumu. Sarkana krāsa norāda uz nepietiekamu rādītāja izpildes pakāpi. Abos gadījumos krāsas intensitāte norāda uz novirzes amplitūdas relatīvo apmēru

Avots: Liepājas AP2020 vidusposma izvērtējums

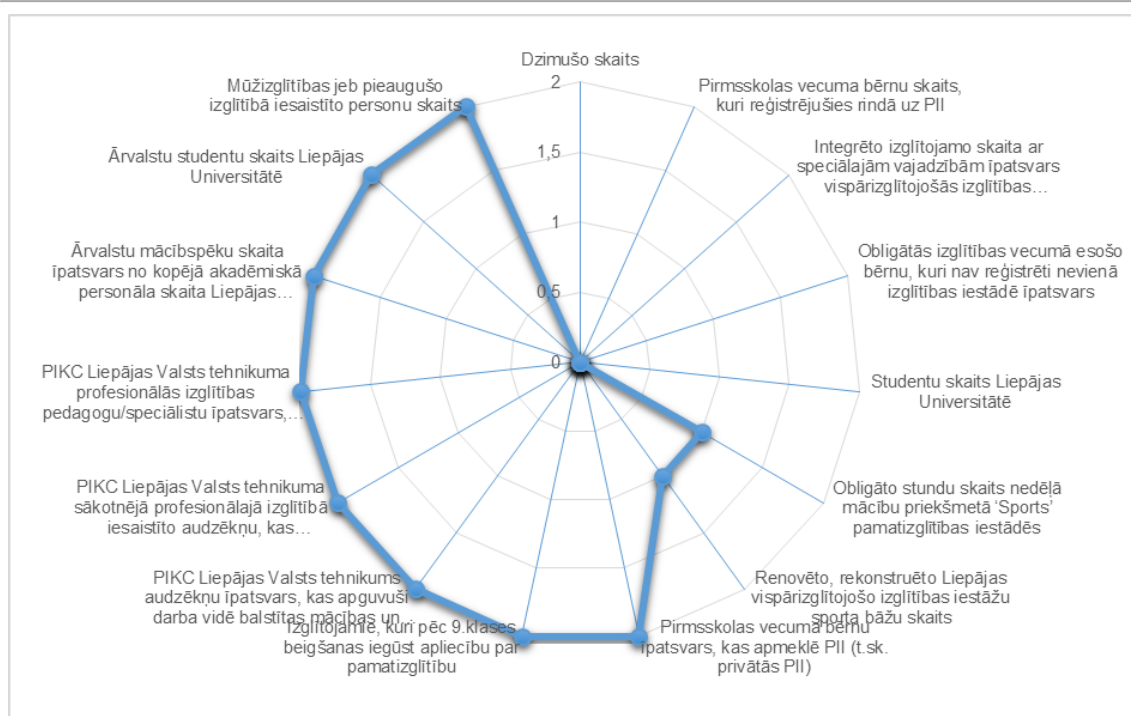
Izglītības nozares kontekstā pozitīvi ir vērtējams fakts, ka bērnu skaita pieaugums līdz 15 gadu vecumam 2017. gadā bija lielāks nekā Liepājas AP2020 plānotais bērnu skaits attiecīgajā vecuma grupā.

2.3 RĪCĪBPOLITIKA NR. 1.1. "KONKURĒTSPĒJĪGA IZGĪTĪBA, PRASMJU ATTĪSTĪŠANA UN NODARBNĀTĪBAS IESPĒJU PAPLAŠINĀŠANA"

Rīcībpolitikai Nr. 1.1. ir noteikti 15 rezultatīvie rādītāji. Liepājas AP2020 Uzraudzības ziņojumā rīcībpolitikas rezultatīvie rādītāji ir novērtēti atkarībā no tā, vai attīstības tendence ir vēlamajā virzienā. Uzraudzības ziņojumā minētās tendences novērtē ballēs no 0 līdz 2. Tika iegūti šādi rezultatīvo rādītāju tendenču rezultāti:

- 8 rādītājiem ir pozitīva tendence (vērtējums 2);
- 2 rādītājiem ir neitrāla tendence (vērtējums 1);
- 5 rādītājiem ir negatīva tendence (vērtējums 0).

Zemāk tekstā ir dots rezultatīvo rādītāju novērtējuma grafisks attēlojums.

Attēls 2.1. Rīcībpolitikas Nr. 1.1. rezultātīvo rādītāju izpildes grafiskais attēlojums

Avots: Liepājas AP2020 vidusposma izvērtējums

Vidējais rīcībpolitikas izpildes vērtējums ir 1,2, kas nozīmē, ka mērķa sasniegšanas pakāpe ir 60%.

2.4 REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU AR NEGATĪVU ATTĪSTĪBAS TENDENCI IZVĒRTĒJUMS

Saskaņā ar Liepājas AP2020 vidusposma izvērtējuma metodiku tika veikta padziļināta analīze rezultātīvajiem rādītājiem, kas uzrāda negatīvu tendenci.

DZIMUŠO SKAITS

Jaundzimušo skaits 2017. gadā, salīdzinot ar 2015. gadu, samazinājies nebūtiski - par 3,6% (Latvijā kopumā par 5,2%), bet 2017. gadā salīdzinot ar 2013. gadu pieaudzis par 8,7% (Latvijā kopumā par 1,1%). Tas nozīmē, ka dzimstības tendences Liepājā ir negatīvas, tomēr labākas nekā Latvijā kopumā.

Jāpiebilst, ka dotais rādītājs izvērtējuma autoru skatījumā ir neatbilstošs atsevišķas nozares snieguma uzraudzībai, tāpēc ir izslēdzams no šīs rīcībpolitikas rezultātīvo rādītāju klāsta.

PIRMSSKOLAS VECUMA BĒRNU SKAITS, KURI REĢISTRĒJUŠIES RINDĀ UZ PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDI

2016. un īpaši 2017. gadā diezgan ievērojami pieaudzis pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kas reģistrējušies rindā uz pirmsskolas izglītības iestādi. Šīs tendences iemesli, saskaņā ar Izglītības pārvaldes skaidrojumu, ir pirmsskolas izglītības iestādes "Dzintariņš" renovācija (tās laikā bērni tiek izvietoti citās pirmsskolas izglītības iestādēs), mainīgais bērnu uzņemšanas skaits un jaunie Ministru kabineta noteikumi par bērnu skaitu grupās.

INTEGRĒTO IZGLĪTOJAMO SKAITA AR SPECIĀLAJĀM VAJADZĪBĀM ĪPATSVARŠ VISPĀRIZGLĪTOJOŠĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS NO KOPĒJĀ IZGLĪTOJAMO SKAITA

Šī rādītāja vērtības uzrāda būtiskas svārstības - ievērojams pieaugums 2015. gadā un tikpat nozīmīgs kritums 2017. gadā. Saskaņā ar Izglītības pārvaldes sniegto informāciju, neskatoties uz integrējamo izglītojamo skaita ar speciālajām vajadzībām pieaugumu, integrējamo izglītojamo skaita samazināšanās ir izskaidrojama ar iekļaujošās izglītības īstenošanu vispārizglītojošajās skolās.

OBLIGĀTĀS IZGLĪTĪBAS VECUMĀ ESOŠO BĒRNU, KURI NAV REĢISTRĒTI NEVIENĀ IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ, ĪPATSVARŠ

2016. un 2017. gadā palielinājies obligātās izglītības vecumā esošo bērnu īpatsvars, kuri nav reģistrēti nevienā izglītības iestādē. Saskaņā ar Izglītības pārvaldes sniegto informāciju tas skaidrojams ar to, ka nekustamajos īpašumos Liepājā tiek deklarēti bērni, kas faktiski tur nedzīvo un izglītības iestādes apmeklē citur. Kopējais šādu gadījumu skaits nav liels.

STUDENTU SKAITS LIEPĀJAS UNIVERSITĀTĒ

Studentu skaits Liepājas Universitātē no 2013. līdz 2016. gadam ir pastāvīgi samazinājies (kopumā par 16%) un tikai 2017. gadā nedaudz pieaudzis. Attīstības pārvalde to skaidro ar nelabvēlīgo demogrāfisko situāciju valstī, tai skaitā arī Kurzemes reģionā. Rīcības studentu skaita palielināšanai ir plānotas Liepājas Universitātes attīstības stratēģijā līdz 2020. gadam (rezultatīvais radītājs 2020. gadā vismaz 1500 studentu).

2.5 RĪCĪBPOLITIKAS NR 1.1. RĪCĪBU PLĀNA IZPILDE

Liepājas AP2020 Rīcību plānā ietvertas 53 ar rīcībpolitiku Nr. 1.1. saistītas rīcības. Līdz 2018. gada beigām tika īstenotas 87% (46) ar izglītības rīcībpolitiku saistītās rīcības.

Atlikušās 7 rīcības ir izpildītas daļēji (9% jeb 5) vai netika izpildītas vispār (4% jeb 2). Zemāk dots šo rīcību uzskaitījums.

Daļēji izpildītas rīcības:

- Ieviest karjeras konsultantus vispārizglītojošās izglītības iestādēs un stimulēt skolēnus iepazīties ar dažādām profesijām un plānot savu karjeru;
- Sekmēt prakses iespēju paplašināšanu izglītojamajiem Liepājas un apkārtnes uzņēmumos, kā arī ārvalstīs;
- Popularizēt izglītības iespējas Liepājā un ieinteresēt Kurzemē dzīvojošos jauniešus iegūt izglītību Liepājā;
- Īstenot regulāru Liepājas augstāko izglītības iestāžu sadarbību ar vispārizglītojošām izglītības iestādēm, veicinot jauniešu interesi par dabas un inženierzinātnēm, kā arī citām augstskolu piedāvātajām studiju programmām;
- Veicināt Liepājas augstāko izglītības iestāžu sadarbību ar uzņēmējiem jauno speciālistu sagatavošanā un zināšanu pārnēsē biznesā.

Neizpildītas rīcības:

- Veikt priekšdarbus profesionālās un koledžas līmeņa izglītības programmu izveidošanai;
- Izvērtēt nepieciešamību izveidot mūžizglītības koordinācijas centru, kas veiktu koordinējošas funkcijas un pilnveidotu sadarbību starp izglītības iestādēm, apmācāmajiem un uzņēmējiem Liepājā. Rīcība nav īstenota, jo nav pieejams nepieciešamais finansējums.